

Meer waarde met Adfiz

Belangenbehartiging Kennis Kwaliteit

Adfiz
Stadsring 201
3817 BA Amersfoort
Postbus 235
3800 AE Amersfoort

tel. +31 (0)33 - 46 43 464
fax +31 (0)33 - 46 22 075
info@adfiz.nl
www.adfiz.nl

Van Lanschot
IBAN NL21 FVLB 0699 4622 74
BIC FVLBNL22
BTW nr. NL 0025.85.339 B01
KvK 40506331

Ministerie van Financiën
Mevrouw drs. G.J. Salden
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Amersfoort, 11 augustus 2016

Betreft : consultatie Wet transparant toezicht
Kenmerk : 16024
Contact : mr. Ludger de Bruijn
E-mail : l.de.bruijn@adfiz.nl

Geachte mevrouw Salden,

Graag reageren wij op de consultatie Wet transparant toezicht.

Goed toezicht is in het belang van de markt en het vertrouwen dat klanten hebben in de marktpartijen onder toezicht. Bij een beoordeling van de nieuwe publicatiebevoegdheden is van belang om vast te stellen of dit de toezichthouder beter in staat stelt het vertrouwen in de markt te bevorderen vergroot.

In onze reactie gaan we in op de onderdelen van het voorstel.

Verruiming bevoegdheid publicatie tot alle overtredingen en niet alleen zoals nu bepaald in geval zonder vergunning wordt gehandeld.

In het wetsvoorstel wordt gewezen op het belang van publicatie bij overtreding van zorgplichten en informatieplichten jegens cliënten. Wij begrijpen dat zich situaties voor kunnen doen waarin dit belang duidelijk is. Tegelijk zien wij risico's, zoals:

- onnodige onduidelijkheid door onjuiste veralgemenisering
- ongewenste invulling van open normen
- onterechte vertrouwens- en reputatieschade

Toelichting:

- Bij zorgplicht en informatieplicht zijn vaak de omstandigheden van groot belang, zoals de vraag met welke partij je van doen hebt en welke informatie is verstrekt en door wie. Publicatie van een individueel geval kan in de praktijk leiden tot veralgemenisering waar dat niet bedoeld is en daarmee tot onnodige onduidelijkheid. Hoewel de intenties van de toezichthouder die tot

publicatie overgaat zeer legitiem zijn, namelijk duidelijkheid geven over wat wel en niet mag, kan het effect daardoor zijn dat het tegenovergestelde wordt bereikt.

- Er is de nodige jurisprudentie van de rechter en geschilleninstanties waarin nadere duiding wordt gegeven van de begrippen zorgplicht en informatieplicht. Vanuit haar toezichthoudende rol zal ook de toezichthouder haar visie willen geven op basis van door haar vastgestelde individuele gevallen en de markt daarvan in kennis stellen.

Het onderzoek van de toezichthouder verschilt van dat van de rechter. De uitspraken van de rechter staan open voor beroep en bezwaar. Hoezeer ook de AFM zal streven dat de specifieke omstandigheden van de casus mee worden genomen in de publicatie, zij is daarin beperkt door haar geheimhouding.

Duidelijk is dat een publicatie partijen die handelen in een zelfde casus kan waarschuwen zich daarvan te onthouden. Een probleem ontstaat wanneer de publicatie van een individuele zaak breder wordt uitgelegd en tot een onbedoelde en ongewenste invulling van open normen leidt.

- Publicatie kan leiden tot afname vertrouwen als de indruk ontstaat dat sprake is van een breed voorkomende overtreding, terwijl in de praktijk dat niet zo hoeft te zijn. Een waarschuwing leidt dan tot onzekerheid bij de consumenten waar dat niet nodig zou zijn.

Daarnaast zijn de rechtswaARBorgen om bij onjuiste publicatie daar tegen op te treden beperkt. Door de ruime formulering van de bevoegdheid tot publicatie in het wetsvoorstel en het ontbreken van waARBorgen omtrent publicatie worden onze zorgen omtrent de onwenselijke gevolgen versterkt. Daarbij kan publicatie tot forse reputatieschade leiden voor betrokkene.

Deze zorgen worden onvoldoende onderkend in de toelichting bij het wetsvoorstel. Wij vragen heroverweging van deze bevoegdheid. Minimaal passen nadere waARBorgen voor gebruik in het kader van het wetsvoorstel.

Mogelijkheid om informatie uit (thema)onderzoeken te publiceren die op financiële ondernemingen is terug te voeren.

De gepubliceerde thema onderzoeken van de AFM zijn een bron voor de sector om zich een beeld te vormen van de wijze waarop de toezichthouder tegen bepaalde thema's aankijkt. Zo zijn de afgelopen jaren door de AFM meerdere onderzoeken uitgevoerd naar de kwaliteit van dienstverlening en dat heeft er toe bijgedragen dat de AFM met de markt in gesprek is gegaan over verbetering van de kwaliteit. Positief is ook dat de AFM daarbij de markt ruimte laat om zelf initiatieven te nemen om de verbetering tot stand te brengen.

In het wetsvoorstel wordt een specifieke motivatie genoemd om gegevens die op onderneming herleidbaar zijn te publiceren. Publicatie zou onderzochte partijen stimuleren beter te presteren om bovenaan de ranglijst te staan en het publiek beter in staat stellen om een keuze te maken tussen de verschillende aanbieders van financiële producten en diensten.

De onderzoeken zijn ons inziens echter ingericht op het primaire doel: guidance geven aan de markt. Publicatie van de algemene conclusies leidt nu al vaak tot discussie vanwege de vaak (zeer) beperkte steekproef. Uitbreiding van de publicatiebevoegdheid past niet bij de beperkte opzet van de onderzoeken.

Doordat sprake is van een al dan niet willekeurige steekproef wordt niet het volledige marktaanbod met elkaar vergeleken. Publicatie van bijv. ranglijstjes leidt tot onterechte bevoordeling resp. benadeling van de (toevallig) in het onderzoek meegenomen partijen t.o.v. de niet onderzochte partijen. Dit schaadt de eerlijke concurrentieverhoudingen. Het helpen faciliteren van een betere keuze zou op grond van een beperkte steekproef dus geen doel van publicatie mogen zijn.

Blijft over het helpen voorkomen van de verkeerde keuze door tijdige waarschuwing voor misstanden. Als de AFM in het onderzoek ongewenste gedragingen tegenkomt, kan zij overgaan tot regulier toezicht en indien nodig ingrijpen. Dit is naar wij begrijpen nu ook de praktijk. Voor uitbreiding van de publicatiebevoegdheden in deze gevallen verwijzen we naar onze eerdere reactie hierboven.

Mogelijkheid om publiek inhoudelijk te reageren en te corrigeren als toezicht aangelegenheden in de media worden gebracht door personen. Nu kan de AFM alleen bevestigen of ontkennen.

Zoals aangegeven zijn we niet voor publicatie van onderzoeksresultaten die op onderneming herleidbaar zijn. Als echter in de markt partijen zijn die onterecht claimen dat zij goed presteren terwijl de AFM in het onderzoek heeft geconstateerd dat dat niet zo is, dan is een correctie op zijn plaats. Die correctie kan rechtstreeks aan de betreffende partij worden gegeven ook zonder dat dat via de media gebeurt. Er kunnen omstandigheden zijn dat publiek reageren wenselijk en noodzakelijk is, bijvoorbeeld bij onjuiste en misleidende berichtgeving. In het wetsvoorstel en de toelichting worden die omstandigheden echter niet ingevuld. Daarmee wordt het aan de toezichthouder gelaten daar invulling aan te geven.

Onwenselijk is als de AFM zich zou laten verleiden tot een publieke reactie waar ze eerder om reden van zorgvuldigheid terughoudend is geweest met het verstrekken van informatie uit het onderzoek. Wij begrijpen de wens van de toezichthouder om te kunnen reageren, maar een zorgvuldig afwegingskader is van belang. Daarbij mag niet alleen de afweging zijn dat het vertrouwen van de toezichthouder in het geding is of van belang is dat deze verantwoording kan afleggen over de resultaten van toezicht, maar moet ook worden meegewogen wat de impact is op het vertrouwen in de markt van een publieke reactie met nadere duiding door de toezichthouder.

Gezien de impact van een publieke reactie van de AFM en gezien de onrust en onduidelijkheid die dat kan meebrengen voor andere partijen betrokken bij het onderzoek, is het van belang om deze bevoegdheid nader in het wetsvoorstel in te vullen.

Mogelijkheid om kerngegevens van banken te publiceren: leverage ratio

Wij hebben geen opmerkingen bij dit voorstel.

Wij zijn graag bereid tot nadere toelichting op het bovenstaande.

Met vriendelijke groet,

ADFIZ

Drs. E.H.M. Wiertsema

directeur
